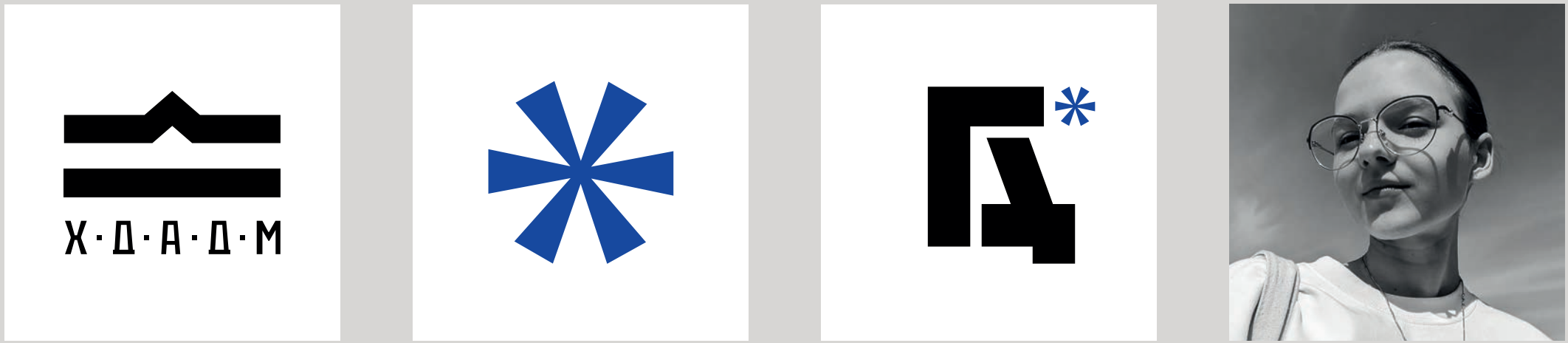

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Факультет «Дизайн»
Кафедра «Графічний дизайн»
ОПП «Дизайн візуальних комунікацій»

Дипломна робота на здобуття СВО «Магістр»
“ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ШРИФТУ НА ОСНОВІ
САКРАЛЬНИХ СТАРОДРУКІВ УКРАЇНИ XIV–XVI СТ.”
Виконала: Лисенко Ольга Олександрівна
Керівник: канд. мист., доц. Іваненко Тетяна Олександрівна

ВСТУП

РОЗДІЛ 1
ІСТОРИОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКОГО КНИГОВИДАННИЦТВА ТА ШРИФТІВ
XIV–XVI ст.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 1.1. Опгляд історичних та наукових джерел за темою дослідження
- 1.2. Методи дослідження

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2
ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ШРИФТУ НА ОСНОВІ САКРАЛЬНИХ
СТАРОДРУКІВ УКРАЇНИ XIV–XVI СТ.

- 2.1. Характеристика шрифтової графіки українських рукописів та стародруків XIV–XVI ст.
- 2.2. Опгляд аналогічних дизайн-продуктів
- 2.3. Порівняльна характеристика історичних та цифрових шрифтів

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ: ДИЗАЙН ЦИФРОВОГО ШРИФТУ
«KELIYA»

- 3.1. Ідея, концепція та процес ескізування проєктної пропозиції
- 3.2. Графічне рішення та технічне забезпечення цифрового шрифту «Keliya»
- 3.3. Дизайн слейсмену шрифту «Keliya»

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Анотація до проєкту. Роботу присвячено дослідженню особливостей
дизайну шрифтів на основі сакарльних стародруків України XIV–XVI ст.
Особливу увагу приділено дослідженню особливостей українських
декоративних шрифтів (в'язі) XIV–XVI ст.

Актуальність обраної теми полягає в необхідності збереження та
популяризації української релігійної культури в умовах, коли історичні зразки
кириличного письма часто сприймаються у світі як частина «російської
традиції». Українські сакаральні ранні друковані книги XIV–XVI століть
відіграють важливу роль у дослідженні основ національного шрифтового
дизайну, оскільки саме в цей період в Україні сформувалася графічна мова
кирилиці.

Об'єкт дослідження – дизайн цифрового шрифту.

Предмет дослідження – особливості дизайну шрифту на основі сакарльних
стародруків України XIV–XVI ст.

Метою дослідження є виявлення особливості дизайну шрифту на основі
сакарльних стародруків України XIV–XVI ст.

Хронологічні межі дослідження позначені періодом XIV–XVI ст.

Територіальні межі дослідження охоплюють кордони України.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що вперше:
1. проведено порівняльну характеристику рукописних, друкованих
та цифрових шрифтів;
2. проаналізовано особливості застосування в'язі та півуставу як історичних,
так і сучасних цифрових шрифтів, що дало змогу виявити стійкість окремих
графічних традицій та їхню адаптивність у сучасних візуальних практиках.

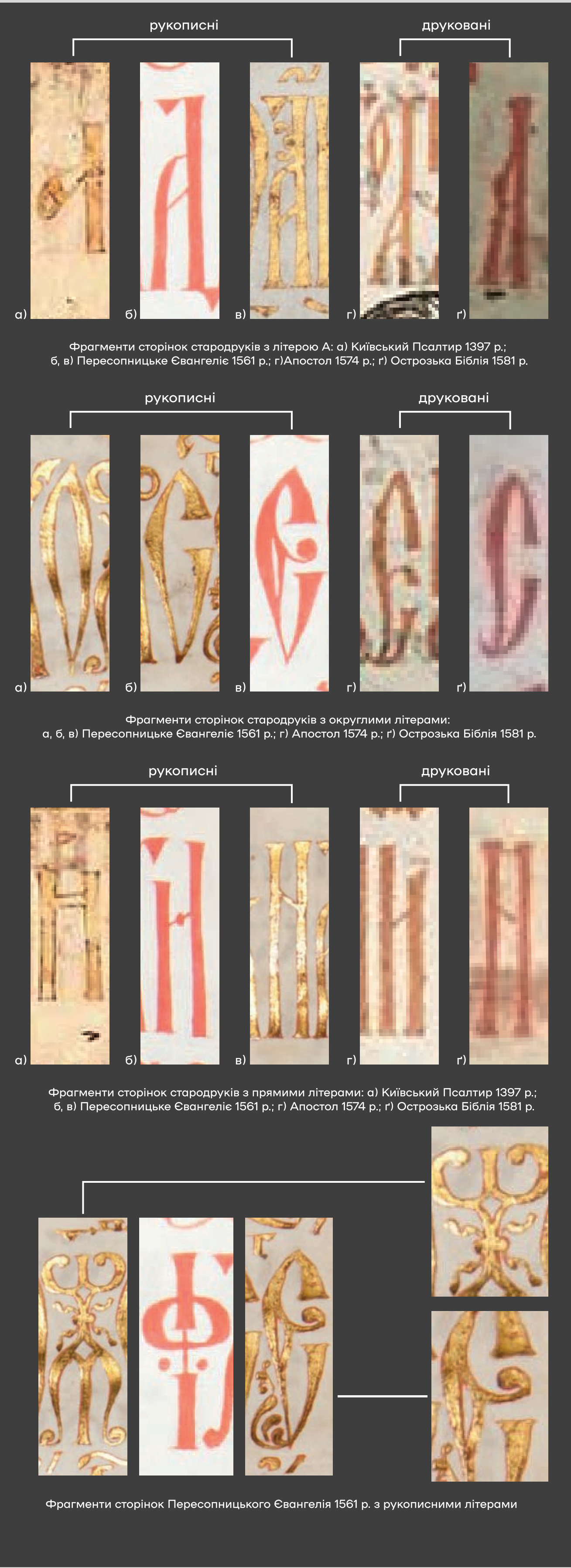
Теоретичною базою дослідження стали праці українських істориків,
мистецтвознавців та дизайнерів, які вивчали проблематику українського
книгодрукування XIV–XVI ст., а саме: Я. Ісаєвича, Я. Залпака, І. Огієнка,
Б. Гудзяка, П. Клименка, І. Дудника, Д. Ключко, Г. Ковальчук, М. Різника
та В. Герасимчук, описано історичний контекст українського книгодрукування
XIV–XVI ст., зародження друкарства в Україні, перехід від рукописних до
друкованих шрифтів та характер шрифтів у сакарльних книгах того часу.
Більшість досліджень зосереджені або на книговидаванні загалом, або на
особливостях текстових шрифтів (устав та півустав), а тема декоративних
шрифтів залишається майже зовсім нерозглянутою. Йдеться про шрифти
типу в'язь, які були призначені для використання у заголовках на сторінках
українських сакарльних рукописів та першодруків XIV–XVI ст.

Використані у роботі **методи дослідження** є поєднанням декількох
актуальних методів мистецтвознавчого аналізу: історико-порівняльний
метод, методи стилістичного аналізу та синтезу, систематизація, метод
агрегування даних та метод проєктно-графічного моделювання.
Застосування такого комплексного підходу дало можливість простежити
еволюцію декоративних шрифтів у культурно-історичному контексті,
визначити закономірності формотворення та виявити характерні ознаки, що
зберігаються у сучасних цифрових інтерпретаціях.

У роботі **досліджено** історичні та наукові джерела за темою дослідження;
визначено основні графічні характеристики літер рукописів та стародруків
України XIV–XVI ст.; **проведено** порівняльну характеристику рукописних,
друкованих та цифрових шрифтів; **визначено** концепцію проєктної
пропозиції; **представлено** проєктну пропозицію у вигляді цифрового
шрифту.

Концепція. Шрифт «Keliya» — це декоративний шрифт, розроблений на
основі в'язі зі сторінок Пересопницького Євангелія. Головною прикрасою
шрифту це використання у заголовках та логотипах. Знаковий склад містить
кириличну та латинську системи писемності, набір знаків пунктуації та
спеціальних знаків, альтернативні форми літер, а також 148 лігатур.

Ключові слова: в'язь, декоративний шрифт, шрифтовий дизайн,
християнська культура, стародруки, рукописи.

Порівняльна характеристика					
Шрифт	Критерії				
	K1	K2	K3	K4	K5
Рукописна в'язь	+	+	+	–	–
Друкована в'язь	+	–	+	–	–
Asetic 2D	+	–	+	+	–
KalinkaMalinka	+	+	+	–	–

Критерії:
– відповідність категорії (K1);
– наявність декоративних елементів (K2);
– наявність лігатур (K3);
– наявність нижнього регістру (K4);
– варіативність накреслень (K5).

